Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Archive Cypriot Newspaper Materials Salpix

1885-05-15

þÿ £ ¬ » À ¹ ³ ¾ - ± Á . 6 2

Library of Neapolis University Pafos

http://hdl.handle.net/11728/10270

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΣΑΛΠΙΓΞ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΑΤΥΞΙΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ.

ΕΤΟΣ Β.' ΑΡΙΘ. 62

Συνδρομὴ ὑποχρεωτικὴ ἐτησία προπληρωτέα ἐν Κύπρῳ Σελ. 8. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Σελ. 12.

Ἄρθρα συμφωνα τῷ προγραμματι τῆς "ΣΑΛΠΙΓΓΟΣ" καταχωρίζονται δωρεάν. Εἰδοποιήσεις καὶ διατριβαὶ κατ' ἀποκοπήν.

Πᾶσα ἀποστολὴ ἀφορῶσα τὴν "ΣΑΛΠΙΓΓΑ" δεον νὰ διευθύνηται τῷ Συντάκτῃ Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΩι εἰς Λεμησσόν.

Editor S. Hourmouzios LIMASSOL.

☞ Μὴ πράττε ἔργα τῶν ὁποίων ἡ δημοσίευσις σοὶ προξενεῖ ἐντροπὴν, διότι γρήγορα ἢ ἀργὰ θὰ φανερωθῶσι.

ΚΥΠΡΟΣ | ΤΕΤΑΡΤΗ | 15, ΜΑΪΟΥ 1885.

ΛΕΞΕΙΣ ΑΓΝΩΣΤΟΙ.

Καθὼς ὅταν ἔξαφνα φανῇ μεταξὺ ἡμῶν εἷς ξένος, τοῦ ὁποίου οὔτε τὴν πατρίδα γνωρίζομεν οὔτε τὴν καταγωγὴν καὶ μὲ ἀπορίαν ἐρωτῶμεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον ἂν τὸν γνωριζῇ καὶ εἰς ἀπάντησιν λαμβάνομεν ἓν σήνωμα τῶν ὤμων ἕως 'ς τ' αὐτιὰ καὶ τίποτε ἄλλο, ἔτσι εὑρέθησαν νὰ ὑπάρχουν καὶ μεταξὺ ἡμῶν μερικαὶ λέξεις, τῶν ὁποίων μάλιστα κάμνομεν συχνὴν χρῆσιν—μὲ τὴν γλῶσσαν πάντοτε—καὶ τῶν ὁποίων ἡ σημασία, τὴν ὁποίαν ἄλλοι τέλος πάντων προηγούμενοι ἡμῶν ἀπέδιδον εἰς αὐτὰς, ἀπωλέσθη σήμερον, καὶ ἔμενον λέξεις κεναὶ, ὡς κύμβαλον ἀλαλάζουσαι, ἢ μᾶλλον πρὸς κατόρθωσιν τῶν σκοπῶν ἡμῶν χρησιμεύουσαι, διότι εἶνε εὔηχοι καὶ δελεαστικαί. Τοιαῦται λέξεις εἰσὶν αἱ ἑξῆς:

α'. Ἡ λέξις ΦΙΛΙΑ. Οἱ παλαιοὶ, ὄχι μόνον οἱ προπάτορες ἡμῶν ἀλλὰ καὶ ἄλλαι ἧττον ἐξευγενισμέναι φυλαὶ, ἔδιδον εἰς τὴν λεξιν αὐτὴν μίαν σημασίαν ἀρκετὰ ἐκτεταμένην καὶ μίαν δύναμιν μυστηριώδη. Ὁ φίλος ἐθεώρει τὸν φίλον του ὡς ἄλλον ἑαυτόν του καὶ προθύμως ἐθυσιάζετο ὑπὲρ ἐκείνου. Εἶνε περιττὸν νὰ ἀναφέρωμεν καὶ παραδείγματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶνε γεμάτη ἡ Ἱστορία. Ἡμεῖς ὅμως σήμερον προσπαθοῦμεν ν' ἀποδείξωμεν εἰς ἐκείνους ἢ ὅτι ἦσαν ἀρκετὰ ὑπερβολικοὶ ἢ ὅτι παρεξήγησαν τὴν λέξιν φιλία. «Ναί—λέγομεν—νὰ ἦνέ τις φίλος, ἀλλὰ καὶ νὰ θυσιάζηται χάριν τοῦ φίλου του, ἢ καὶ νὰ βλάπτεται ἀκόμη τὸ παραμικρὸν ὑπὲρ αὐτοῦ εἶνε ἀνοησία. Φίλον μου σὲ θέλω, νὰ προσπαθῇς ὑπὲρ τοῦ συμφέροντός μου καὶ νὰ προσέχῃς νὰ μὴ μὲ ζημιώσῃς εἰς τὸ παραμικρόν· ἄλλως, «φίλος ζημιωτὴς οὐκ ἔστι φίλος.» Φίλον μου σὲ θέλω καθόσον δύνασαι ἢ εἶσαι ἱκανὸς νὰ μοῦ χρησιμεύσῃς εἴς τι, ἢ καθόσον δύναται ἡ φιλία σου, μεταχειριζομένη ὡς ὄργανον, νὰ μὲ ὠφελήσῃ κατά τι· ἀπέβαλες πλέον αὐτὴν τὴν δύναμιν; ἢ κατήντησες ἀνίκανος εἰς τὸ νὰ μὲ ὠφελῇς; μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ πλέον· καὶ τὸ «καλημέρα» σου αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀκούω, διότι μοὶ προξενεῖ λύπην ἀναμιμνήσκον με τὴν ἀπωλειαν τῆς ὠφελείας ἣν μοὶ ἐπροξένει ἡ φιλία σου ἄλλοτε, ἡ ὁποια κατήντησε σήμερον ἀνίσχυρος πρὸς τοῦτο.

Ἄλλοι πάλιν, δίδομεν ἀφορμὴν εἰς τὴν φιλίαν νὰ γεννηθῇ ἐν πότοις μόνον, νὰ ἀναπτυχθῇ ἐν πότοις, νὰ ὑφίσταται καὶ νὰ ἀκμάζῃ ἐν πότοις, ἅμα δ' ὡς ἀποβάλῃ ὁ εἷς τὴν δύναμιν ἢ ἕξιν τοῦ πότου, συναποβάλλει ἀμέσως καὶ τὴν χροιὰν τῆς φιλίας τῆς ὁποίας γένεσις ἦτο τὸ ποτήρι καὶ ψυχὴ τὸ ποτόν. Κατόπιν δὲ, ὁσάκις τὸν ἀπαντῶμεν στενότατα ὑπὸ τὸ βάρος τῆς δυστυχίας ἢ τῆς βλάβης τοῦ πότου «ὤ! καλημέρα φίλε.... ποῦ καιρός μας!» Ἰδοὺ μόναι αἱ παρήγοροι λέξεις αἱ ἐκ καρδίας φιλικῆς πρὸς καρδίαν δυστυχῆ ἀπωτεινόμεναι λέξεις αἱ ὁποῖαι οὐδὲν ἄλλο φέρουσιν ἀποτέλεσμα, εἰμὴ τὸ ν' αὐξήσωσι, προστιθέμεναι, τὸ βάρος τῆς καταθλιβούσης ἐκεῖνον δυστυχίας

Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ σημασία τὴν ὁποίαν ἡμεῖς σήμερον δίδομεν εἰς τὴν ἱερὰν, ἀλλὰ νεκρὰν πλέον λέξιν φιλία. «Φίλος σου νὰ ἦμαι καθόσον δὲν ἔλθω εἰς θέσιν νὰ θυσιάσω ὑπὲρ σοῦ οὐδὲ λεπτόν. Φίλος μου νὰ ἦσαι καθόσον ἡ φιλία σου δύναται νὰ μὲ ὠφελήσῃ». Τοῦτο καὶ οὐδὲν πλέον. Δὲν ἔχομεν ἡμεῖς νὰ κάμωμεν σήμερον μὲ τοὺς ἀνοήτους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον περιουσίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ζωὴν των ἐθυσίαζον χάριν ἑνὸς φίλου.

β'. λέξις ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ. Ἐχάθη κ' αὐτὸς ὁ ἀδάμας πλέον· ἔμενε μόνον τὸ ὄνομα· ὥστε ὡς βλέπετε ὁ πανδαμάτωρ χρόνος ὄχι μόνον ἀνθρώπους, φυλὰς, ἔθνη, ἀφανίζει, μετατοπίζει, ἀναγεννᾷ ἀλλὰ τἄβαλε καὶ μὲ τὰς λέξεις ἢ μᾶλλον μὲ τὸ σημαινόμενον τῶν λέξεων—τὴν ψυχήν· διότι τὸ σῶμα—αἱ λέξεις ὑπάρχουν ὡς τὰ ὀνόματα τῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Εἰλικρίνεια! μὰ τί θὰ πῇ εἰλικρίνεια; Νὰ ἦνέ τις ἄδολος

λέγουν οἱ παλαιοί, γνήσιος· ὅηλ. κατὰ τὸ δεῖγμα καὶ τὸ πρᾶγμα; ὅτι ἔχει μέσα νὰ ἔχῃ κ' ἔξω. Ἀλλὰ πῶς εἶνε δυνατὸν, λέγομεν ἡμεῖς σήμερον, νὰ κατορθώσῃ τις ὅτι θέλει χωρὶς νὰ κρύβῃ μὲ προσοχὴν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον φρονεῖ, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σκέπτεται νὰ κάμῃ; Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ πωληθῇ ἓν πρᾶγμα ὅταν δὲν ἦνε καλὸν χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐκεῖ πάνω πάνω τοῦ ἀγγείου, ὡς δεῖγμα, ἄλλο καλλίτερον πρᾶγμα; Καὶ λοιπὸν ὅταν ἡ εἰλικρίνεια αὐτὴ ἀπαιτεῖ νὰ λέγῃς ὅ τι σκέπτεσαι καὶ νὰ πράττῃς ὡς λέγεις, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἀπατηθῇ ὁ ἄλλος πρὸς τὸ νὰ ὠφεληθῶ ἐγώ; πῶς θὰ δυνηθῶ νὰ καταστρέψω τὸ συμφέρον τοῦ ἄλλου πρὸς τὸ ν' αὐξήσω τὸ ἰδικόν μου; Ὅταν ὑπάρχῃ αὐτὴ ἡ τρομερὰ ὡς φάσμα λέξις εἰλικρίνεια πῶς θὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ ὠθήσω ὀλίγον μὲ τὸν δάκτυλον τὴν ζυγαριάν, διὰ νὰ κερδίσω μυστικὰ τριπλάσια παρ' ὅσα φαίνομαι ὅτι κερδίζω; πῶς θὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ κάμω κάθε τρόπον διὰ νὰ πέρνω ἀπὸ τὸν ἄλλον περισσότερα παρ' ὅσα πρέπει νὰ πάρω; Μήπως σήμερον καὶ αὐτοὶ οἱ Βασιλεῖς καὶ αὐτοὶ οἱ μεγάλοι διπλωμάται δὲν ἔδωκαν τὰ παπούτσια 'ς τὸ χέρι αὐτῆς τῆς κυρὰ Εἰλικρινείας; Τί θὰ ἠδύναντο νὰ κατορθώσωσιν αὐτοὶ ὅλοι ἐὰν 'καλημερίζωντο καὶ μόνον μ' αὐτὴν τὴν Εἰλικρίνειαν; Μακρὰν λοιπὸν ἀπὸ 'μᾶς ἓν τέτοιον κακόν. (Θὰ ἐπανέλθωμεν).

ΑΡΕΤΗΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΙΣ.

Οἱ Κύπριοι ἔχουν ὡς πατρογονικὸν κτῆμά των μίαν Ἀρετὴν ἡ ὁποία τοὺς ἔμενε, διότι δὲν ἔχουν τοὺς κτηματικοὺς τίτλους της ἄλλως τίς ἤξευρε ποία Ἀγγλικὴ Τράπεζα θὰ τὴν ἐδήμευε. Σήμερον ὅμως ἐπειδὴ ἀναγκάζονται οἱ Κύπριοι ὑπὸ τῶν Ἄγγλων νὰ ἔχωσι τίτλους ἐπ' ὀνόματί των παντὸς κτήματός των διὰ νὰ δύνανται καὶ εὐκολώτερον νὰ δανείζωνται καὶ κατὰ ἀναπόφευκτον συνέπειαν νὰ τὰ πωλῶσι καὶ εὐκολώτερον, κινδυνεύει νὰ δημευθῇ καὶ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀρετή των αὐτή. Ἡ ἀρετή των αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ λησμονῶσι πᾶν πάθος, πᾶν παράπονον τὸ ὁποῖον ἔχουσι κατά τινος ὅταν οὗτος ἀποφασίσῃ νὰ ἀποχωρίσῃ ἐκ τοῦ μέσου των, καὶ φιλικῶς τῷ προσφέρουσι τὴν χεῖραν εὐχόμενοι εἰλικρινῶς τὸ κατευόδιον ὅταν οὗτος τοῖς λέγει σᾶς ἀφίνω ὑγείαν. Τῆς ἀρετῆς των ταύτης ἔκαμαν κατάχρησιν τινὲς Κύπριοι ἐσχάτως, μὲ κίνδυνον νὰ νομισθῶσιν ὡς μὴ εἰλικρινεῖς. Αἱ ὑποδοχαὶ καὶ αἱ προσφωνήσεις δι' ὧν ἐγένετο δεκτὸς ὁ Μ. Ἀρμοστὴς, ἐπὶ τῇ πεποιθήσει ὅτι ἀναχωρεῖ πλέον, δύνανται νὰ νομισθῶσιν ὡς ἐγκάρδιοι. Τοιαύτης ὑποδοχῆς ἔτυχεν ἐσχάτως ἡ Α. Ε. τὴν 4|16 Μαΐου ἐν Βασιλίοις ὅπου ἀψίς τις ἐστήθη καὶ πολῖται καὶ μαθηταὶ ἐξῆλθον πρὸς προϋπάντησιν, πρὸ τῆς οἰκίας δὲ τοῦ Διοικητοῦ προσεφωνήθη καταλλήλως ὑπὸ τοῦ διδασκάλου κ. Λουκᾶ Παϊσίου θίξαντος ἐν τέλει καὶ τὸ τοῦ πρὸς τὴν Τουρκίαν ἐπαχθοῦς φόρου ζήτημα. Τὴν δὲ 4 μ. μ. ἐγένετο ἐπίσκεψις ἐν τῷ καλῶς ἠυτρεπισμένῳ Διοικητηρίῳ ὅπου στέφανος πλεχθεὶς ἐντέχνως ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Κασσάνδρας Χρ. Παπαδοπούλου προσεφέρθη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ κ. Δημάρχου, προσεφωνήθη δὲ πεζῶς καὶ ἐμμέτρως ὑπὸ τοῦ κ. Χρ. Παπαδοπούλου δικαστοῦ καὶ ἐμμέτρως ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Παντελίδου. Ἐν τέλει ὁ Μ. Ἀρμοστὴς ἐξέφρασε τὴν μεγάλην εὐχαριστησίν του ἐπὶ τῇ λαμπρᾷ ὑποδοχῇ ὁμολογήσας ὅτι οὐδέποτε θὰ λησμονήσῃ τὴν Κύπρον. Τὴν νύκτα ἡ πόλις ἐφωταγωγήθη.

Ἡ πανήγυρις τοῦ «κατακλυσμοῦ» ἐν Λεμησσῷ δὲν εἶχε καθόλου ζωηρότητα φέτος διότι συνέπεσεν ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν οἱ χωρικοὶ καταγίνονται εἰς τὰ θέρη των. Καὶ ναὶ μὲν τὰ μεθύσια, οἱ ἐντὸς τῶν καφενείων χοροὶ, αἱ ὡς ἐκ λίμνης ἐξερχόμεναι τῶν βαθράκων φωναὶ—τὰ διάφορα ὑπὸ διαφόρων στομάτων ὁμοῦ ἐξερχόμενα τραγούδια—ἐπῆραν κ' ἔδωσαν, αἱ φωναὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν καφενείων «δέκα μαστίχες,» ἀλλοῦ δὲ «7 γιώτικες» καὶ ἀλλοῦ «ὀκτὼ ἀγγέλικαις» (ὀνόματα προσφιλῆ μὲ τὰ ὁποῖα ἐβαπτίσθη, ἀναλόγως τῆς σημερινῆς προόδου, τὸ ρακί), ἤχουν ἀδιακόπως, διότι ἄνευ τούτων ὅλων δὲν σχηματίζεται ἡ λέξις «πανήγυρις» ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ἦνε, πλὴν τὸ ὀλιγάριθμον ἠλάττωσε κάμποσον αὐτὴν πρὸς μεγίστην λύπην πολλῶν . . . Ὁ χωρικὸς τέλος πάντων ἂν δὲν μεθύσῃ, καὶ ἂν δὲν χορεύσῃ δὲν νοιώθῃ πανήγυριν λέγει· καὶ δός του λοιπόν· ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας καὶ ἀπὸ ταύτης μέχρι τῆς πρωΐας αἱ μέθαι, αἱ φωναὶ καὶ αἱ χοροὶ εἶνε ἀδιάκοπα.

Τὴν Δευτέραν (13]25 ἑσταμένου) περὶ τὴν 10ην π. μ. ὥραν ἐψάλη ἐν τῇ Ἐκκλ. Ἁγ. Νάπας Δοξολογία ἐπὶ τῇ γενεθλίῳ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης ἡμῶν Βικτωρίας χοροστατοῦντος τῆς Λ. Π. τοῦ ἁγ. Κιτιέων, τοῦ Διοικητοῦ τῆς πόλεως, τοῦ Ἀστυνόμου καὶ λοιπῶν ἄλλων Ἄγγλων ἀξιωματικῶν. Μετὰ τὴν τελετὴν ὁ Διοικητὴς ἐδέχετο τὰς ἐπισκέψεις τῶν πολιτῶν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ.

ΠΟΛΙΤΙΚΑ.

Τὰ πολιτικά μας κατὰ νεώτερον τηλεγράφημα φαίνονται πάλιν βολωμένα. Οἱ Κοζάκοι παιζουν φαίνεται ἐπίτηδες τὰ πράγματα διὰ νὰ κουρδίσουν καλὰ ταῖς κόρδαις, διότι ὁ χορὸς τοῦτος δὲν εἶνε παῖξε γέλασε. Τέλος πάντων φοβοῦμαι ὅτι κανενας «καρτζηλαμὰς» θὰ παιχθῇ, νὰ δοῦμεν δὲ ποιὸς θὰ ἦνε ὁ ταβουλτζῆς, ἢ μᾶλλον νὰ δοῦμαν ποιοῦ τὴν πέτσαν θὰ κάμουν ταβοῦλλι, διότι ἡ πλεονέκτις φιλοτιμία των βασιλέων ἱκανοποιεῖται ὅταν ταβουλλώνεται ὁ λαός, ὁ δυστυχὴς λαός.—Περισσότερα πολιτικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα νὰ ἐνδιαφέρεσθε δὲν ἔχω νὰ σᾶς πῶ κατὰ τὸ παρόν.

ΦΥΓΔΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Πλανᾶται οἰκτρῶς ὁ διὰ τοῦ "Χωριάτου" [ἀριθ. 25] ὑβρίζων "τὸν ἐν Λεμησσῷ χωριανόν του" ὅτι δῆθεν αὐτὸς ἔγραψε τὰς ἐν τῇ "Σάλπιγγι" [ἀριθ. 60] διατριβάς. Εἶνε πρωτοφανὲς καὶ πρωτάκουστον τοῦτο τὸ ὑβρίζειν τινὰ δημοσιογραφικῶς καὶ ὀνομαστὶ σχεδὸν, ἐπὶ ἁπλῇ μόνον ὑποθέσει. Αἱ διατριβαὶ ἐκεῖναι ἔφερον καὶ ἡμερομηνίαν καὶ τόπον ἐξ οὗ ἐστάλησαν ἡμῖν, καὶ δὲν καταδεχόμεθα νὰ ψευσθῶμεν ὡς νομίζει ἡμᾶς ὁ Λευκαρίτης οὗτος. Ὁμολογοῦμεν εἰλικρινῶς ὅτι δὲν ἐπεθυμοῦμεν τὰς παραδόξως πως ἀναφυείσας ταύτας διαμάχας, ἀλλὰ τίς ἠδύνατο νὰ φανταστῇ ὅτι μία ἁπλῆ ἐξιστόρησις τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς τῆς 25 Μαρτίου ἐν Λευκάροις ("Σάλπ." ἀριθ. 56) ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ μεστὴ χόλου καὶ ὕβρεων διατριβὴν ('Αλήθ. ἀρ. 226) τίς δ' ἑπομένως ἠδύνατο νὰ σκεφθῇ ὅτι ξέναι διατριβαὶ καὶ γνῶμαι ἐνδιαφερομένων τινῶν ὑπὲρ τῶν Λευκάρων [Σάλπιγξ ἀρ. 60] θὰ προυκάλουν σωρὸν ὕβρεων ["Χωρ. ἀρ. 25] κατὰ τρίτου προσώπου ἔξω ὅλως τῆς ὑποθέσεως μέχρι τοῦδε μείναντος; Ἂς παραβάλῃ πᾶς ἀπαθὴς ἀναγνώστης τὰς μνησθείσας διατριβὰς πάσας καὶ ἂς εἴπῃ εἰλικρινῶς τίνες οἱ "ρυπαρογράφοι", διότι μετὰ παρρησίας δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ "Σάλπιγξ" μέχρι τοῦδε καίτοι Σατυρικὴ οὐδέποτε ἐδέχθη ἢ κατεχώρισε ρυπαρογραφίας ὡς πλαγίως πως θέλει νὰ εἴπῃ ὁ "τὸν χωριανόν του" ὑβρίζων. Τί λοιπὸν ἐξ ὅλων τούτων δύναται πᾶς τις νὰ ἐννοήσῃ; ὅτι ὁ "τὸν ἐν Λεμησσῷ χωριανόν του"

ὑβριζων Λευκαρίτης, ὁ τόσον παραδόξως καὶ γελοίως κρυπτόμενος, ὅτε πρὸς "χωριανόν του" γράφων κρύπτει καὶ τὸ χωρίον αὐτό, μέγιστον φαίνεται ἔχῃ πάθος κατὰ τοῦ ἐνταῦθα χωριανοῦ του, καὶ, νομίσας ὅτι εὗρε κατάλληλον ἀφορμήν, ἔχυσε καὶ δὴ καὶ δημοσιογραφικῶς κατ' αὐτοῦ ἀλόγους καὶ βαναύσους ὕβρεις ὑπερεκχείλισμα, φαίνεται, παφλάζοντος χαμερποῦς πάθους καὶ οὐδὲν πλέον.

Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των προώδευον, λόγῳ πλουτισμοῦ, τόσον ὅσον τὸ Δημοτικὸν φαρμακεῖόν μας, αἴ τότε πιά... δὲν θὰ ἤμεθα ἄνθρωποι... δηλ. θὰ ἤμεθα ἀνώτερα ζῶα. Μόλις ἤρχισε νὰ λειτουργῇ (χωρὶς διάκον ἀλλὰ δὲν πειράζει) καὶ ἔκαμε τὰ μέτρα του ὅλα ἀπὸ χρυσάφι καὶ ἀσῆμι... Τί; δὲν πιστεύετε; τᾶδε μὲ τὰ ἴδια του μάτια ἕνας ποῦ πῆρε προχθὲς συνταγὴν νὰ κατασκευασθῇ καὶ ἔσχε τὸ μεγάλον εὐτύχημα νὰ τοὺς εὕρῃ ὅλους μέσα (δηλ. καὶ ταμιαν καὶ ἰατρὸν καὶ φαρμακοποιὸν καὶ τὸ φαρμακεῖον ἀκόμη) καὶ ἐθάμβωσαν τὰ μάτια του· «λίραις καὶ μετζήδια —λέγει—ἠτο γεμάτο τὸ ζύγι ποῦ τὴν μιὰν, κι' ἀπὸ τὴν ἄλλην τὰ ἰατρικά». Τὸ νόστιμον εἶνε ὅτι εἷς εὐφυὴς φίλος μου ὅταν ἤκουσε νὰ λέγωνται αὐτὰ 'ς ἐμὲ «ἴσως—τὸν λέγει—γυιέ μου βάλλουν ἐπίτηδες τὸν χρυσὸν 'ς τὸ ζύγι ἀντικρὺ τῶν ἰατρικῶν διὰ νὰ δώσῃ 'ς ἐκεῖνα τὴν μυστηριώδη δύναμίν του»· ἄλλος δὲ εἶπεν «ὄχι! εἶνε φιλοσοφικὴ ἀπεικόνισις, ὅτι ἀμφότερα ταῦτα (χρυσὸς καὶ ἰατρικὸν) ἔχουν τὴν αὐτὴν δύναμιν νὰ θεραπεύουν πλεῖστα ὅσα πάθη.» Κατ' ἐμὲ ὁ πρῶτος ἔχει δίκαιον· ἀδύνατον τὰ ἰατρικὰ νὰ ἔχωσι τὴν μυστηριώδη δύναμιν τοῦ χρυσίου· ὁ δεύτερος σφάλλει διὰ τὸν αὐτὸν λόγον· πόσους ἀνθρώπους κάμνει «δράκους» ὁ χρυσὸς, εἰς τοὺς ὁποίους καμμίαν ἐνέργειαν δὲν ἔχουν οὔτε αὐτῶν τῶν δημοτικῶν ἰατρῶν τὰ ἰατρικά.

Ὅπως αἱ ὄρνιθες ἔχομεν κι' ἡμεῖς τοὺς ἀλουπούς μας. Τῇ καλοκαγαθίᾳ τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτὰν Ἀβδοὺλ Ἀζιζ (αἰώνία του ἡ μνήμη) καὶ τῇ εὐσπλάχνῳ φιλοξενίᾳ τῆς τῆς Σ. ἡμῶν Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως [ἡς εἴησαν πλεῖστα τὰ ἔτη] φιλοξενοῦνται ἐν Κύπρῳ κάμποσοι Ἀθίγγανοι κατοικοῦντες ἄλλοι εἰς Καρπάσι καὶ ἄλλοι ἀλλοῦ, κάθε δὲ ὀλίγον καιρὸν κάμνουν μερικὰς ἐκδρομὰς χάριν ἀναψυχῆς ἀπὸ Καρπάσι εἰς Πάφον καὶ τἀνάπαλιν, εἰς δὲ τὸν δρόμον σχηματίζουν τόσον ἐγκαρδίους φιλίας μὲ τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα ἀπαντῶσιν ὥστε ἐπειδὴ δὲν ὑποφέρουσι νὰ ἦνε μακρὰν των τὰ παραλαμβάνουν εἰς τὴν ἔντιμον καὶ τρυφερὰν συνοδείαν των καὶ ὅταν φθάσωσιν εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκδρομῆς των τὰ παραδίδουν εἰς αὐθέντας ἄλλους κατ' ἐκλογήν των. Τοῦτο ἔγεινε καὶ ἐσχάτως εἰς τὸ χωρίον Πύργον ὁπόθεν καὶ ἔκ τινων ἄλλων περιχώρων ἔκλεψαν... ὦ μᾶς ἔφυγε λέξις κακή... παρέλαβον τέσσαρα ζῶα καὶ ἂν δὲν τοὺς πρῶφθαναν καὶ μάλιστα ὁ Ἅγ. Οἰκονόμος τοῦ χωρίου Πύργου θὰ ἤλλασσον κλῖμα.—Ἀλλὰ τί εἶν' αὐτά; φωνάζει ἡ Κυβέρνησις· πᾶ! πᾶ! πᾶ! δὲν ἐννοῶ νὰ γίνωνται αὐτά· Ναί! ἀφοῦ οἱ Ἀρσιῶται ἦλθαν καὶ ἐνήγαγον ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον εἶδαν νὰ τρέχῃ μὲ μα χάϊρι πάνω 'ς τὸ ζῶον καὶ τὸν συνέλαβον 2—3 λεπτὰ ἴσως προτοῦ νὰ κάμῃ τὸ κακούργημά του καὶ ὅμως τὸ δικαστήριον τοὺς εἶπεν "ἔπρεπε νὰ περιμένετε νὰ μαχαιρώσῃ τὸ ζῶον κ' ἔπειτα νὰ ἀναφερθῆτε διὰ νὰ ἦσθε βέβαιοι" δηλ. ἔπρεπε νὰ ἀφήσετε νὰ χαθῇ καὶ τὸ ζῶον, καὶ τότε νὰ καταδικάσω αὐτὸν εἰς φυλάκισιν, πῶς θὰ παρουσιασθοῦν ν' ἀναφέρουν τὸ κατορθώματα τῶν Ἀθιγγάνων; καὶ τί θὰ ποῦν 's τὸ δικαστήριον οἱ δυστυχεῖς χωρικοί; ἀρκεῖται μὲ τὸ ἕνας τζεγκένης τίτσιρος κι' ἀναβράκωτος ἦλθε καὶ μοῦκλεψε τὸ ζῶόν μου;" ποιὸς ξεύρει τ' ὄνομά του; ποιὸς τὸν γνωρίζει; ποῦ ξεύρει εἰς ποιὰν τρύπαν κατοικεῖ;

Κούζουμ Πούρουτζῆ

Σὲ οὖλα βιλαέτια Γιατρὸ χὲμ Ἐζατζῆ [φαρμακοποιὸς] σὰν πνευματικὸ παπᾶ εἶνε. Ἐν τῷ Λευκώσια ἕνα πιριντζὶ γιατρὸ ἔχει, πάει ἕνα ἄρρωστο βλέπει, ἐμὲν ἄλλη μέρα οὖλο Λευκώσια ἔμαθεν ἀρρώστια του. Χίτζ ὀλούρμου γιατρὸ ἄντρωπο βάλλει τελλάλι ἀρώστια ἀντρώπου; Γιαζὶκ βάλλαει ἐσένα πιριντζὶ Γιατρό! Ἄτζαπ μεκτέπι μέσα ἔτσι παραγγελιὰ δώσανε 'σένα, γιόξαμ ὄρκο βάνανε ἀρρώστια καθενοῦ νὰ μὴ βγάλλῃ ἔξω ἰστόμα σου; Ἀμὰ καὶ ἕνα ἐζατζῆ παρκάτω δὲν πάει χάαα! Ἕνα ρετζέτα πέρνουνε κοντά του, κάμνει γιατρικὸ, ἐμὲν βρίσκει συνεπαρτζιά του τελλάλι κάμνει· φιλὰν ἄντρωπο φιλὰν ἀρρώστια ἔχει ζέριμ φιλὰν γιατρικὸ ἔλαμα· φιλὰν γυναῖκα φιλὰν ἀρρώστια ἔχει ζέριμ σιοῖλὲ γιατρικὸ ἔκαμα. Ἄφεριμ ἰκνισίτα! Ντίπ ζουρλὸ ἄντρωπο εἶνε πουντὰν σορὰ κεῖνο ποῦ πάρῃ κεῖνο γιατρὸ σπῆτί του καὶ πάρῃ κεῖνο ἐζατζῆ ρετζέττα.

Λευκώσιαταν 28 Ρετζέπ 1302.

Σήμερον περὶ τὴν 10ην π. μ. ὥραν ἡ Α. Μακαριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Κ. Σωφρόνιος μετὰ τῆς Α. Πανιερότητος τοῦ Μητροπολίτου Κυρηνείας Κ. Χρυσάνθου, ἀφιχθέντος πρό τινων ἡμερῶν ἐν Λευκωσίᾳ, ἐπεσκέψαντο τὸ Παρθεναγωγεῖον τῆς πρωτευούσης ἔνθα ὡς ἐπληροφορήθημεν ἐξήτασαν, διαφόρους μαθητρίας.

Ἐπειδὴ τινὲς νομίζουσιν ὅτι πᾶσα ἔμμετρος ὁμοιοκαταληξία λέγεται ποίησις, διὰ τοῦτο χάριν αὐτῶν λέγομεν ὅτι ποίησις καλεῖται: τὸ πλάττειν ἰδέας καὶ εἰκόνας ζωηρὰς καὶ συμφυεῖς τῷ σκοπῷ ὃν τὸ ποίημα ἐπιδιώκει καθιστώσας ζωηροτέραν τὴν ἐκ τοῦ ποιήματος ἐντύπωσιν. Ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς τοῦτο ζωηρὰ ἐκ φύσεως φαντασία, καὶ ἰδέαι μάλιστα φιλοσοφικαί. Πᾶν λοιπὸν τοιοῦτο καλεῖται ποίησις, ἀδιάφορον δὲ ἂν ἦνε πεζὸν ἢ ἔμμετρον, ἐνῷ πᾶν ἄλλο δύναται νὰ κληθῇ ἔμμετρος ἰδέα κλ. οὐχὶ ὅμως καὶ ποίησις. Τὸ ὅτι δὲ ὁ ποιητικὰς ἰδέας ἔχων γεννᾶται φύσει τοιοῦτος, ἀποδεικνύει καὶ τὸ κάτωθι ποίημα:—

ΑΗΔΟΝΙΑ καὶ ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑΙΣ.

Μιὰν ἡμέραν τ' ἀηδόνια
μέσ' 's τὸ δάσος κελαδοῦσαν
κ' ἤτανε καὶ κουκουβάγιαις
μαζεμέναις καὶ τ' ἀκοῦσαν.
Ταῖς κατέβη 's τὸ κεφάλι
δίχως νὰ συλλογισθοῦνε
πῶς εἶν' εὔκολον κ' ἐκείναις
ἀηδόνια νὰ γενοῦνε.
Καὶ χωρὶς ν' ἀργοπορήσουν
τὸ κελάδημα ἀρχίζουν.
καὶ τὸ δάσος μ' ἀηδίαν
καὶ ψυχρότητα γεμίζουν.
Ἔλεγαν εἰς τ' ἀηδόνια:
πέτε μας εἰς τὸν Θεόν σας
δὲν εἶν' τὸ κελάδημά μας
θαυμαστὸ 'σὰν τὸ δικόν σας;
Διὰ ἐμπαιγμὸν ταῖς εἶπαν:
θαυμαστότερον ἀκόμα·
τρέχει μέλι, τρέχει γάλα
ἀπ' τὸ νόστιμόν σας στόμα.
Τὴν μεγάλην κεφαλήν σας
ἐνομίζαμεν ὡς τώρα
ἀπὸ ἄλλο τι γεμάτην·
ἀπ' αὐτὴν ὅμως τὴν ὥραν
Ἐνοήσαμεν ὅτ' εἶνε
ἀπὸ τέτοια γεμισμένη
κ' εἴδαμεν τὸ μέγεθός της
τὸ μεγάλο τί σημαίνει.
Εὖγε! Εὖγε! ὅσοι πλέον
σᾶς ἀκούσουν θὰ θαυμάζουν

Κ' ὅλοι πλέον γιὰ μεγάλους
μουσικοὺς θὰ σᾶς δοξάζουν.
— Σᾶς εὐχαριστοῦμεν — εἶπαν
κ' ἔφυγαν μὲ τὴν ἰδέαν
πῶς κ' ἐκείναις ἀηδόνια
εἶνε μὲ φωνὴν ὡραίαν.

Ἔτυχε μίαν ἡμέραν
τὰ πουλιὰ νὰ ἑορτάζουν
κ' εἰς τὴν ἑορτὴν ἐκείνην
ἦτο σύστημα νὰ τάζουν
Σ' τοὺς τεχνίτας μουσικοὺς των
κ' εἰς τοὺς καλλιφώνους δῶρα.
Πρώταις τότ' αἱ κουκουβάγιαις
ἅμα ἔφθασεν ἡ ὥρα,
Μ' ἕνα πήδημα 'ς τὸ μέσον
ἐσταθήκαν μὲ καμάρι
ὡς νὰ μὴν εἶχέ τις ἄλλος
σὰν ἐκεῖναις τέτοιαν χάριν.
Σείουν τὰ πτερὰ καὶ μόλις
ἄρχισαν νὰ κελαδήσουν
καὶ γιὰ τὸν Θεόν! τὸ πλῆθος
ἔκραξε νὰ σιωπήσουν.
Ἐσιώπησαν ἐν τούτοις
ἀλλὰ τότε ὅλ' ἀρχίζουν
νὰ τὰς δέρνουν, νὰ τὰς πτύουν
καὶ νὰ τὰς χονδροῦβρίζουν.
Τὰς ἐκάμαν τέλος πάντων
κ' ἔφυγαν ἐντροπιασμέναις
κι' ἀπὸ τότε τὴν ἡμέραν
δὲν εὐγαίνουν ἡ καμένες.
Ὅσοι ποιηταὶ δὲν εἶσθε
πλὴν ζητεῖτε νὰ γενῆτε
μήπως σὰν ταῖς κουκουβάγιαις
ὕστερα ἐντροπιασθῆτε.

ΤΜΗΜΑ Α'.

(συνέχεια)

Ἄρθ. 11. Ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ δικαιοῦται νὰ ἐποπτεύῃ καὶ διατάσσῃ εἰς τὰ περὶ τὴν εὐταξίαν, εὐκοσμίαν καὶ τὸν εὐτρεπισμὸν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἱερῶν τελετῶν ἀφορῶντα, ὡς καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν κληρικῶν καὶ περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως αὐτῶν σύμφωνα πρὸς τὰ περιστάσεις καὶ τοῦ ἱεροῦ τῶν κληρικῶν ἐπαγγέλματος.

Ἐξωτερικὰ τῶν Ἐκκλησιῶν καθήκοντα καὶ δικαιώματα.

Ἄρθ. 12. Εἰς τὰ ἐξωτερικὰ τῆς ἐκκλησίας καθήκοντα καὶ δικαιώματα ἀνάγονται κυρίως τὰ ἑξῆς· α'] ὁ περιορισμὸς τῶν κατὰ τὰς ἱερὰς τελετὰς, παρατάξεις καὶ πομπὰς, ὅταν αὗται ἐπιτρέπωνται θρησκευτικῶς καὶ δὲν ἀντιβαίνωσιν εἰς τὴν παραδεδεγμένην τῆς ἐκκλησίας τάξιν· β'] διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν, περιθαλπτικῶν καὶ σωφρονιστικῶν καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκ τοῦ κλήρου· γ'] ἔκτακτοι ἐκκλησιαστικαὶ τελεταὶ, ὅταν πρόκειται νὰ γίνωσιν αὐταὶ εἰς ἡμέρας ἐργασίμους, ἢ μὴ, καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ νηστειας, ἢ ἐντὸς ἱεροῦ ναοῦ.

Ἄρθρ. 13. Εἰς τὰ καθ' αὐτὸ ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμενα ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ ἔχει τὴν ὑπερτάτην δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκ τοῦ κλήρου καὶ πρὸς αὐτὴν, ὡς εἰς ἀνώτατον δικαστήριον, ἐκκαλοῦνται πᾶσαι αἱ ὑποθέσεις καὶ αἱ διαφοραὶ, τὰς ὁποίας κρίνασα καὶ ἀνακρίνασα ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν ἀνεκκλήτως κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ ἔχει προσέτι δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ κανονικὰς ποινὰς εἰς κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς καθ' ὅσον αὗται ἀνάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς καὶ τοιαῦται ποιναὶ εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι: α'] ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας τοῦ κρινομένου κληρικοῦ προερχομένων δικαιωμάτων· β'] περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου Μοναστηρίου· γ') ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου, ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι λαβὼν χρήματα ἔπραξέ τι παρὰ τὸ καθῆκον αὐτοῦ, ἢ ἐναντίον τῶν ἱερῶν κανόνων· δ'] ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ κληρικοῦ, ἢ λαϊκοῦ, ἢ μοναχοῦ· καὶ τέλος ε') καθαιρεσιν ἤτοι ἀφαίρεσιν τῆς ἱερωσύνης.

Αἱ περὶ τούτων ἀποφάσεις τῆς ἐκκλησίας καὶ μάλιστα, ὅταν γίνωνται, αἰτιολογημένως καὶ συνοδικῶς ἐκτελοῦνται παρὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, τῇ αἰτήσει τῆς ἐκκλησιαστικῆς.

Ἄρθρ. 14. Ἐὰν δέ τις κληρικὸς ἔχῃ παράπονον κατὰ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, ἀναφέρεται εἰς τὸν πρόεδρον τῆς συνόδου, ὅστις, ἐὰν μὴ δυνηθῇ νὰ συμβιβάσῃ τὴν διαφορὰν ἐξωδίκως, θέτῃ αὐτὴν ὑπόψιν τῆς Συνόδου, ἥτις ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν τὰ εἰκότα, ἐν περιπτώσει δὲ ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου.

Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ὅταν τις ἔχῃ παράπονον κατὰ τοῦ προέδρου (α)

ΤΜΗΜΑ Β'.

Σχέσεις τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ τἀνάπαλιν.

Ἄρθρ. 15. Ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ ὑποβοηθῇ τὴν πολιτείαν διὰ τῶν πνευματικῶν αὐτῆς μέσων εἰς πάσας τὰς δικαίας καὶ νομίμους αὐτῆς διατάξεις· ἡ δὲ πολιτεία καθῆκον ἔχει νὰ προστατεύῃ καὶ ὑποβοηθῇ τὴν ἐκκλησίαν εἰς πάσας τὰς νομίμους καὶ δικαίας αὐτῆς αἰτήσεις, (β) ὅπως οὕτω διατηρῆται ἡ μεταξὺ τῶν δύο ἀρχῶν εἰλικρινὴς σύμπραξις καὶ ἁρμονία καὶ ἁρμονία καὶ νὰ μὴ θεωρεῖται "Κράτος ἐν Κράτει ὅπερ ἄτοπον, ἀλλὰ νὰ ὑπάρχῃ Ἐκκλησία ἐλευθέρα ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ αὐτῆς, ἐν κράτει ἐλευθέρῳ καὶ πεπολιτισμένῳ" [α]

(ἀκολουθεῖ)

[α] "Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ" (Ματθαῖος) ἰδοὺ τὰ ὅρια τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας.

(α) Ὅρα καταστικὸν τόμον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

(β) Βλέπε τὰ ἄρθρα.

ΕΜΠΟΡΙΚΑ Λεμησσοῦ.

(λίρα Ἀγγλίας Γρ. 132.)

Κρασία ἄπισσα γρ.	180
,, συνήθη γερά,,	160—170
,, κόκκινα καὶ χαλασμένα	140—155
Ρακὴ σοῦμα ἡ ὀκὰ παρ.	62—68.
σταφίδες	40—45
σῖτος (Λευκ. λίρ. 182.) Γρ.	22—24.
κριθὴ ,, ,,	10—12.

Λύσις τοῦ 61 αἰνίγματος.

ἀγων—ια—ἀγωνία

Λυτῆρες οἱ κ. κ. Ι. Μιχαηλίδης ἐκ Λευκωσίας καὶ Ἡσ. Κ. Ἰωαννίδης ἐκ Λεύκας.

Αἴνιγμα 62

Κακὸν εἶνε τὸ πρῶτόν μου
τὸ δεύτερον ἐπίσης,
ἔπλασ' εὐρύ, ἀλλ' ἔρημον
τὸ ὅλον μου ἡ φύσις.

Πρόβλημα θ'.

Ποῖον εἶνε τὸ μόριον ἐκεῖνο, ὅπερ καρκινοβατεῖ, οὐδόλως, οὔτε κατὰ γραφὴν, οὔτε κατὰ σημασίαν ἀλλοιούμενον;

Εἰδοποίησις.

Εἰς τὴν ὁδὸν «Albert» (Λεμησσοῦ) παρὰ τὴν οἰκίαν τοῦ ἰατροῦ Καστὰν πωλεῖται οἰκόπεδον ἔχον μῆκος κατὰ τὴν γραμμὴν τῆς ὁδοῦ 33 πήχεις, βάθος δὲ 40 μετά τινων ἐν αὐτῷ θεμελίων.—Πωλεῖται ἐπίσης μία μερὶς (τὸ 1]40) τῆς Γολέττας «Φιλανθρωπία» διοικουμένης ὑπὸ τοῦ Καπτὰν Δημητρίου Μαρνέρου.—Ἐν καζάνι ρακῆς χωρητικότητος 440 καὶ ἐπέκεινα ὀκάδων, καλλίστης τῆς Χίου κατασκευῆς καὶ ζυγίζον ἄνω τῶν 100 ὀκάδων. Περὶ ὅλων τούτων ὁ βουλόμενος ἀποταθήτω πρὸς τὸν κάτοχον κύριον Χρηστοφάκην Τελεβάντου ἐν Λεμησσῷ.

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου ἡ ΚΥΠΡΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΥ ἐν Λευκωσίᾳ.